

borkovanský občasník

Ročník: 1997 cena: 2 Kč

Kam jste se poděly

Po přečtení nadpisu mého příspěvku do našeho borkovanského občasníku Vás zajisté napadne nejdříve text krásné písně, kterou určitě všichni znáte. A právě já chci psát úplně o něčem jiném.

O vinicích, o lidech, kteří je měli rádi a milovali práci ve vinicích, i když byla někdy těžká, ale člověk, který miluje svůj vinohrad, si při této práci odpočine psychicky.

Vinná réva se pěstovala v Borkovanech již koncem 14. a začátkem 15. století. Tehdy ještě jako pravokofená. Výměry vinic se různily podle toho, jak se obec rozrůstala. Největší pohroma však přišla na vinice na zlomku 19. a 20. století, kdy vinice napadl révokaz a téměř všechny je zničil, a to nejen u nás, ale v celé Evropě.

Od té doby se počalo se štěpováním evropské vinné révy na americkou podložku, kterou révokaz nenapadal. Tehdy právě začal největší rozkvět vinohradnictví. V Borkovanech měl vinici téměř každý třetí dům. Starší občané si však zajisté vzpomenu na vinohradnické tratě. K největším patřily Otnické žleby, Bílé hlíny, Čertovy žleby, Hora veselá, Netroufalky, Ztracená pole a část jižního svahu pod Roviny. Tyto tratě byly velice příznivé pro pěstování vinné révy pro svoji dobrou polohu k jihu či jihovýchodu.

Koncem šedesátých let však přišla násilná kolektivizace vesnice, spojená se scelováním pozemků do velkých honů a tratí, rekultivací těžko obdělávatelných honů (Otnické žleby), a bylo takřka po soukromé držbě vinic.

Nejinak tomu bylo i v ostatních vesnicích či na celé Moravě. V některých vesnicích se dali lidé dohromady, založili zahrádkářské kolonie a vysázeli společné vinice. V naší obci nastal ovšem velký útlum. Lidé zatrpkli, těžko se smířovali s tím, že jejich vinice byly vytlučeny.

ŠKOLA

V poslední době proběhlo několik jednání věnovaných budoucnosti naší základní školy. V první chvíli vše vypadalo tak, že ministerstvo a další kompetentní úřady nejsou nakloněni provozování neúplných základních škol na malých vesnicích. Nebudu ani uvádět všechny „katastrofické“ varianty, které přicházely v úvahu. Z posledního jednání však vyplynulo, že neúplné základní školy (ročník 1. - 4.) na malých vesnicích by měly zůstat. K určitému opatření však dojde u úplných základních škol, což se naší školy netýká.

Školským úřadem Břeclav byl opět v letošním roce vyhlášen konkurz na místo ředitele Základní školy

Zemědělské družstvo ani národní výbor nesjednotily občany, kteří o vinice přišli, nevytvořily jim podmínky pro jejich obnovu.

Ekonomika pěstování vinné révy je dostatečně známá. To nám dokazuje pohled na ryze vinohradnické vesnice zejména na jihu našeho okresu. Stále platí a platit bude heslo - jak bohatí jsou občané, tak je bohatá a vybudovaná i vesnice.

Abych se však nezabýval jen minulostí, chtěl bych Vás seznámit i se současnou situací. Nyní je v naší obci cca 40 vinic. Že vinná réva v Borkovanech má své místo, to nám dokazuje i hrozen - symbol vinohradnictví v borkovanské pečetě, která je zobrazena v občasniku.

Dále to dokazují výsledky našich současných vinařů, kteří darují své vzorky vín na výstavy. V letošním roce jsme se zatím zúčastnili šesti výstav: Křepice, Nikolčice, Šitbořice, Viničné Šumice, Klobouky u Brna, Brno a připravuje se výstava v Bošovicích. Na těchto výstavách se borkovanští vinaři podíleli sedmdesáti vzorky, z nichž 45 bylo vyhodnoceno jako víno špičkové kvality, s hodnocením nad 18,6 bodů, a jeden vzorek uspěl jako šampion výstavy, a to na výstavě v Kloboukách u Brna s hodnocením 19,3 bodu. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem vinařům za dosažené výsledky a dobrou reprezentaci naší vesnice.

Na závěr bych vyslovil jedno velké přání, aby naše řady posílili i další milovníci dobrého vína, zejména z řad mladé generace. Jsme ochotni jim pomoci v začátcích, ať při zakládání vinice, či ve sklepním hospodářství.

Vždyť víno má své nezastupitelné místo v celém našem životě. Vínem připijíme při narození dítěte, při různých životních výročích, při uzavírání sňatku, promociích a také při úmrtí člověka. Víno je symbol Kristovy krve a je naším průvodcem po celý život.

František Pacas
v Borkovanech. Do konkurzu se opět nepřihlásil žádný uchazeč. V termínu konání konkurzního řízení proběhlo tedy jednání mezi zástupci obce, školy a Školského úřadu. Na tomto jednání bylo dohodnuto, že vedením školy bude i pro příští školní rok pověřena paní PaedDr. Jarmila Novotňáková (ředitelka základní školy Šitbořice). Praxe v tomto školním roce ukázala, že spolupráce s vedením školy v Šitbořicích je na velice dobré úrovni, a proto nejsou ze strany obce proti tomuto řešení žádné námítky. Na naší škole dojde pouze k ekonomicko-organizačnímu opatření, což představuje hlavně úpravu počtu vyučovacích hodin v pracovních úvazcích jednotlivých pedagogických pracovníků.

Karel Urban

Pes přítel člověka?

Také už se Vám někdy stalo, že se na Vás při návratu z večerní vycházky vyřítil pes? Jistě nikomu není takovéto setkání příjemné ve dne, natož pak v noci, kdy se i jinak přítulný rodinný mazlíček stává přinejmenším nevypočítatelným. Majitel vrčícího psa, který Vás samou radostí, že už je zase venku, div nesežere, se pak většinou nachází desítky metrů za ním a nemůže tedy chování svého mazlíčka včas a účinně zabránit.

Popsaná situace se bohužel stává stále častěji. Pryč jsou doby, kdy se po obci proháněla spousta psů nejrůznějších tvarů i netvarů, dnes jsou v módě vlčáci, dobrmani a jiná velká plemena. Proti chovatelské zálibě se rozhodně nedá nic namítat, ovšem i tato činnost má svá pravidla, která je třeba

bezezbytku respektovat.

Psi se po obci potulují volně, bez dozoru, bez vodítka, bez koše. Zaznamenali jsme bohužel už i zranění způsobená psem. V situaci, kdy se na obecním úřadě začínají kupit stížnosti na chovatele psů, se tito nemohou divit, že si svoji nezodpovědnosti a lhostejnosti vynutí protiopatření, která budou namířena především proti nim.

Mezi tato opatření bude zřejmě patřit významné zvýšení daně ze psa (především u velkých plemen). Takto získané finanční prostředky budou použity na povinné čipování psů, jež umožní pomocí detekčního zařízení na značnou vzdálenost psa identifikovat a posléze na základě tohoto zjištění majitele pokutovat. Víím, že pokuta v podstatě nic neřeší, že je pouze represí nikoliv prevencí. Všechny trumfy drží v rukou

chovatelé psů, neboť pouze oni jsou za své miláčky zodpovědní, jen oni mohou změnit situaci, která si vynucuje revizi obecní vyhlášky a snad i Zákona na ochranu zvířat. Stále více starostů totiž volá po zákonné možnosti utratit volně pobíhajícího psa.

Všichni máme jistě v paměti tragický případ pětiletého děvčátka napadeného třemi psy v obci Ivaň. Věřím, že nikdo by si opakování této tragédie nepřál, ale přání nestačí. Pes se po obci smí pohybovat pouze v doprovodu osoby, která je schopna psa fyzicky zvládat, pes musí být na vodítka a musí mít odpovídající náhubek. K volnému pohybu psa slouží k tomuto účelu vybavená cvičiště či domovní dvorek, nikoli veřejná prostranství.

Radek Valenta

Slovo starosty

Na prvním letošním zasedání obecního zastupitelstva byl mimo jiné projednán a schválen rozpočet obce na letošní rok. Rozpočet obce není nijak nadnesený a při jeho tvorbě jsme vycházeli ze skutečných ukazatelů roku 1996 s ohledem na inflaci a změny cen energií a materiálů. Veliký otazník však zůstává nejen nad výší příjmové části rozpočtu (tím myslím hlavně jednotlivé daně), ale také nad časovým harmonogramem jeho plnění. Finanční prostředky z daní jsou obcím převáděny prostřednictvím finančních úřadů, a proto termíny jejich převodu na obec nemůžeme nijak ovlivnit. Pro ilustraci uvedu, že v roce 1996 nám byla částka kolem 600 tis. Kč převedena na účet až v druhé polovině měsíce prosince. Tato částka již nebyla použita v roce 1996, ale došlo k jejímu převedení do letošního roku. Naštěstí však pravidla hospodaření umožňují obcím bez problémů převádět finanční prostředky v jakékoliv výši z jednoho roku do druhého. Na závěr lze pouze říci, že skutečný výsledek hospodaření roku 1997 budeme znát opět až koncem roku, a to je již velice pozdě na realizaci některých akcí převážně stavebního charakteru.

S ohledem na vývoj státního rozpočtu byly stanoveny určité priority a konkretizovány jednotlivé akce na letošní rok. Mimo jiné se jedná o dokončení generální opravy objektu sokolovny, dokončení výstavby víceúčelové budovy vedle obecního úřadu a pokračování v přípravných pracích na budování vodovodního přívaděče pro Borkovany.

Opravu sokolovny zajišťuje jak po organizační, tak po finanční stránce místní organizace Sokol Borkovany a oprava by měla být, i přes všechny potíže, dokončena v termínu před konáním tradičních hodů v měsíci srpnu. V současné době lze již s jistotou říci, že se vše podaří. Díky této generální opravě bude možno již v letošním roce pořádat kromě hodů také další kulturní akce.

Velice mne těší, že se již ozvaly některé organizace a projevily zájem o pořádání plesů, výstavy vína a podobně. Myslím si, že opravená sokolovna bude místem vhodným pro konání kulturních a všech dalších společenských akcí. Obecní úřad je nápomocen při zajištění některých organizačních záležitostí. Finančně Obec Borkovany přispěla částkou ve výši asi 10% z celkových nákladů na opravu.

Dokončení víceúčelového objektu je otázkou finančního plnění příjmové stránky rozpočtu pro letošní rok. Podle skutečnosti za období do konce měsíce dubna 1997 to bude asi dost složité. Nedokážu v současné době ani odhadnout, jak se na příjmové stránce rozpočtu obce projeví ve všech médiích diskutovaný propad státního rozpočtu a soubor vládních ekonomických opatření. Mohu jen uvést, že v návrhu rozpočtu obce na letošní rok je částka na dokončení stavby naplánovaná.

S přípravou na budování vodovodního přívaděče bylo započato již v roce 1995. Během roku 1996 však nastaly určité změny, které zpochybňovaly možnost vybudování a hlavně provozování tohoto vodovodního přívaděče a následně rozvodu vody do jednotlivých domácností. Na konci roku 1996 bylo rozhodnuto v přípravných pracích pokračovat. Do současné doby bylo provedeno určení trasy přívaděče a její přenesení do pozemkových map. Bylo provedeno určení pozemků na výstavbu čerpací stanice v k.ú. Šitbořice a vodojemu v k.ú. Borkovany. Dále bylo provedeno zjištění vlastníků jednotlivých pozemků v trase přívaděče a nyní musí být provedeno uzavření smluv o uložení věcného břemene s jednotlivými majiteli pozemků. O spolupráci na tomto velice náročném administrativním úkonu byl požádán zástupce VaK Břeclav a.s.. Chtěl bych tímto pouze upozornit občany na to, že na vodu pro obec jsme nezapomněli, ale bohužel některé věci nelze vyřídit a realizovat ze dne na den ani v průběhu jednoho roku.

Karel Urbán

Slovo chalupáře

Vážený pane starosto, domníváme se, že starosta obce musí být "milujícím otcem" všem občanům obce a nerozlišovat na rodilce a chalupáře. Bohužel tak jako mezi místními rodilci borkovanskými, tak i mezi chalupáři jsou lidé dobří a zlí, to už tak v lidském rodě bývá odnepaměti. Mělo by se ale mezi nimi rozlišovat, kdo je kdo. Kolektivní vina je problém přežitý, ale stále přetrvávající v našich myslích. Ano, my borkovanští chalupáři jsme poněkud jiní, své pracovní aktivity odbýváme mimo obec a na chalupu se jezdíme rekreovat, pořádát přátelská setkání, věnovat se zahradničení a svým koníčkům, na která v místě bydliště nemáme čas ani prostor. Své chalupy jsme většinou všichni koupili v období totality, v době, kdy byla stravební uzávěra (zákaz záboru půdy na výstavbu chat). Chalupy byly stavebně většinou velmi zchátralé, hyzdily vzhled obce a i nadále se všichni starají, aby jejich domečky vypadaly co nejlépe. Co nás mrzí, je to, že znovu v Borkovanském občasníku rozdmýcháváte vztah mezi místními a chalupáři. V posledních dvou číslech, které se nám dostaly do rukou jsou to chalupáři, kteří jsou špatní a je jim věnována velká pozornost. Když tedy někdo přijel s vlekem ke kontejneru - jmenovitě kdo a co tam vezl. Pokud vím, nikdo z nás nejezdí s vlekem za autem. A popelnice jsme si museli povinně za bývalého starosty všichni koupit a jistě je většina z nás má, ale jsou nám na nic. Vaříme na plynu, nebo na elektrice, pokud si někdy přitopíme, tak topíme dřevem a dřevěný popel sypeme na záhony jako správní zahrádkáři, protože obsahuje draslo a jiné živiny, kterých se půdě našich zahrad nedostává nemajíc hnůj od králíků, slepic atd. Na těch pár plechovek a rozbitých sklenic nepotřebujeme platit celoroční odvoz popela a smetí, jak platí místní. V tom je zase rozdíl mezi námi a není ho třeba dramatizovat a skandalizovat. V Brně platíme za pronájem popelnice a týdenní odvoz domovních odpadků 429,- Kč ročně. Popelnici, pokud zrezaví nebo se jinak poškodí, firma SAKO sama vymění.

Daň domovní platíme třikrát tak

velkou jako místní podle zákona o dani z nemovitostí, a ta jde do pokladny obce, a není tedy pravda to, co uvádíte v časopise. Mluvíte o dani z příjmu fyzických osob, a to je stejně sporné, protože tyto daně nepatří důchodci, ženy v domácnosti a nezaměstnaní, a rovněž do rozpočtu obce nejdou daně z příjmu právnických osob, t.j. daně akciových společností, společností s ručením omezeným (s. s. r.o.), státních podniků atd. Pokud chcete, aby se vám naplnila pokladna, musíte nějaké ty řemeslníky v obci mít. V článku "Pamětihodnosti obce borkovanské" uvádíte kolik bylo v obci živnostníků, nebylo by na škodu zjistit a zveřejnit, kolik živnostenských listů a na jaké práce je vydáno v obci nyní. My, pokud potřebujeme nějakého řemeslníka, musíme si ho dovést z Brna, protože v místě není.

Ano, na vesnici se žije jinak, to je pravda, a proč bycom to měli měnit. Je tu jiná mentalita, jiné starosti, jiný rytmus života. Proto ale není důvod, abychom se neměli tolerovat a vážit si práce těch druhých. Vážíme si práce zemědělců, vinařů a dalších. Čerpáme z moudrosti dobrých zemědělských hospodářů, učíme se a vážíme si například takového pana Františka Pacase, pana Müllera, pana Hrabce, obdivujeme umění sochaře Františka Navrátila a lidovou uměleckou zručnost paní Navrátilové, houževnatost paní Slávky Ondrůjové a životní optimismus paní Margoldové a dalších. Možná, že to nedáváme tak na odiv a z toho vyplývá komplex méněcennosti, který zaznívá ve vašem článku "Na vesnici se žije jinak". Ano, na vesnici se žije jinak, tady každý každého zná od plínek. Mají se také zdravít navzájem. Ve městech se lidé tak důvěrně neznají, a proto se zdraví jen ti, co se znají. Pokud tento zvyk je přenesen na vesnici, považuje se to za nezdvořilost. Ale ruku na srdce, kolik místních mužů pozdraví ženu chalupářku - žádný, a to už je neslušnost. Ale my nepíšeme do časopisu, abychom si stěžovali a nadávali např.: že po každé akci v sokolovně máme v předzahradce naší chalupy naházené sklo, sklenice a papírové pohárky od piva, že nám podnapilá mládež zvelebují zvatky svých žaludků pracně vysázené kytiky a občůrává keře.

Také nás mrzí, že v době naší nepřítomnosti nás někdo vykrade a hodí se mu (jim) všechno. Od kotle na vodu, televizor, spací pytle, el. vrtačku atd. Policie nic nevyřeší. Mnozí vědí, kdo to v obci dělá, ale nic se neděje - to nás nepálí, to ukradli chalupářům. Probudíte se, až začnou vykrádat rodáky?

V zimním období obvykle chalupu neobýváme, jen sem občas dojíždíme, neboť vytopit promrzlou chalupu je problém, jistě by se to dalo, ale bylo by to časově a ekonomicky náročné. Co nás ale mrzí, jsou neudržované cesty. V Brně musí každý majitel nemovitosti udržovat chodník a město silnici. Tady chodníky nejsou a silnici nikdo neudržuje. Pokud se někdo směluje a vysype svou popelnici na silnici, aby to neklouzalo, tak je to se vším všudy, t.j. od shnilých jablek, plechovek, skla až po hřebíky ze spáleného dřeva.

To jistě nedělá obci dobré jméno, nehledě k tomu, že je to tak dobré jen na propíchnutí pneumatiky. Jinak se v Borkovanech v zimě po silnicích jenom klouže. Kolikpak je už zlomených rukou a nohou?

Ano, na vesnici se žije jinak a nechtějte po městských, aby se přizpůsobovali, tak jako oni nechtějí, abyste se přizpůsobovali vy jim. Buďte k sobě tolerantní. Vážený pane starosto, máte nelehký úkol, Vážíme si Vaší práce, Vaší svědomitosti a Vašeho přístupu k řešení problémů obce. Ano, obec se pod Vaším vedením velmi změnila k lepšímu.

Hodnotíme Váš přístup k úpravám prostoru autobusové zastávky, rovněž výstavba zdravotnického střediska, úprava dvora sokolovny, veřejný telefon a celá telefonizace obce to jsou úkoly tak náročné a zodpovědné, které vzbuzují úctu a obdiv k vedení obce. Za posledních několik málo let se udělalo více práce než za mnoho let předcházejících. Chceme Vám a celému vedení obce tímto veřejně poděkovat.

Zbývá ještě narovnat některé mezilidské vztahy, a to není úkol na týden nebo rok. Jedna z možností je, že redakce borkovanského občasníku nebude zbytečně rozdmýchávat občanské vztahy.

Marta Holiková
Ing. arch. Karel Holík

Borkovanští rodáci na cestách v zahraničí

(dokončení)

V dávných dobách, kdy se nedaleko odtud, v nejstarším městě Uru rodilo, první písmo, byla část okolní pouště zaplavena vodami Perského zálivu, sahajícího dobrých 100 km dál do vnitrozemí.

Stále slunečná a bezmračná obloha umožňuje při cestě letadlem z Bagdadu do Basry přehlédnout poměrně široký pruh Mezopotámie mezi Eufratem a Tigridem.

Z letadla jsou dobře vidět pozůstatky lidské práce, kdy před pěti tisíci lety tehdejší obyvatelé - Sumerové - zkrotili obě řeky a vytvořili umělá vodní díla, záchytné nádrže a hráze s široce rozvětvenou sítí kanálů, odvádějících přebytečnou vodu řek do úrodných mezopotámských údolí.

Stále nové a opakující se války zničily tehdejší říše: sumerskou, asyrskou a babylonskou. Hráze praskaly, města se rozpadala, země pustla a stavitelské znalosti vodařů, zedníků, cihlářů i stavitelů lodí se vytratily. Zbytek zkázy dokonaly písečné bouře. Zavály zbytky staveb i vodních děl.

Okénkem letadla poměrně dobře rozeznáváme písečné jazyky, snažící se pohltnout zbytky zeleně. Není proto divu, že starověká sumerská i babylonská města byla znovu objevena v posledních sto letech a to pod několikametrovými nánosy písku.

Pouze kolem obou řek zůstaly úzké pruhy zeleně. Spolu s datlovými háji jsou svědky každodenního boje

člověka s přírodou.

Kromě písku s proužky obdělávané půdy rozkládá se severně od Basry bažinatá oblast o rozloze několika desítek čtverečních kilometrů. Je zarostlá rákosím a každoročně zaplavována v době tání horských sněhů na severu.

Žije tu asi 30 000 lidí na maličkých kouscích půdy mezi vodou a rákosím. Jezdí na kánoích s vysokou zádí i přídí, odrážejí se dlouhými bidly. Tito arabští obyvatelé se jmenují Madanové a bydlí v lehkých domcích z rákosí umně postavených na malých ostrůvcích. Chovají černé buvolny, kteří dovedou plavat. Z rákosu zvaného kasab se dělá spousta rákosových výrobků a před tisíci lety se z něj dělaly i lodě, neboť plave jako dřevo.

Chlebové placky pečou venkovské ženy v rozpálených hlíněných nádobách, pod kterými topí rákosem a sušeným buvolím trusem. Arabská strava je jednoduchá a kaloricky málo vydatná. Rýži doplňuje skopové a hovězí maso, dále kuřata, vejce, máslo, ovčí sýr. Zelenina: okurky, fazole, rajčata, melouny, cibule, česnek. Jako příloha k jídlu se dává intenzivně vonící máta peprná.

Vepřové maso a salámy jsou zde tabu, s bramborami se setkáte jen výjimečně. Krátká návštěva v Iráku je pro našince jistě zajímavá. Ovšem k naší zemi plné zeleně, hor, kopečků, lesíků a potoků se žádný Irák nedá přirovnat.

A na závěr arabsky na shledanou - "másalámi".

Ing. Bohumír Tomašík

Z MINULOSTI BORKOVANSKÉ ŠKOLY

Před rokem 1753 v Borkovanech škola nebyla. Tehdy totiž byly školy zřizovány převážně jen v místech farností a Borkovany byly se svým filiálním kostelem přiřazeny do Klobouk. V roce 1753 byla z obce zřízena samostatná farnost, a sice 6. června, kdy zde byl ustanoven první kurát Benedikt Královecký. Škola byla postavena, jak tehdy bývalo zvykem, v těsném sousedství fary, protože učitel byl povinen konat v kostele různé služby. Při mši hrál a předzpěvoval, byl zvoníkem a po večerech nacvičoval písně s kostelními zpěváky. Tato první školní budova stála na tom místě, kde je dnes poštovní úřad.

Když v roce 1831 při velkém požáru celá vyhořela, byla zcela obnovena tehdejší vrchností rytíři Neuwallly, kteří měli povinnost o ni pečovat. Údržba obnovené školy byla ale v dalších letech naprosto nedostatečná, byla-li vůbec nějaká. Svědectví o tom nám podává učitel František Dobrovolný, jehož paměti z doby působení v Borkovanech se dochovaly. V místech, která popisují školní budovu píše: „...hned při mém příchodu do školní budovy ohromný na mne učinila dojem zpustlost tohoto svatého obydlí, neboť již zevnějšek střechy ukazoval, že hůra, čili půda za hvězdárnu nežli za školu sloužit by mohla, anžto ze všech stran a úhlů světa mnohonásobnými, velikánskými dírami opatřena byla, což ukazovalo, že snad od té doby co se škola postavila, opravována nebyla. Vkroče do školní světnice, uhlídám stěnu, anaž hraničí na konírnu pana faráře, mokrou, plesnivou

a místy omítku z ní až na rozmoklé cihly opadanou, strop nad sebou černý, spuchřelý a od červů veskrz rozvrtný, rámce na oknách shnilé, skleněné tabulky z neschislných kousků sestavené a olovem spojené, školní dveře shnilé a u spodu i veprostřed otvorem opatřené. O správě školní budovy nechtěl nikdo slyšet a já musel při každém dešti náhlém hrnce, misky a rendlíky po světnici rozstavovat, abych dešťovku chytal a večerami u velikých kamen zimního času sedávali, aby mi vítr na stole světlo nezhasl a já docela neomrzl.....“.

Stálé stížnosti na havarijní stav školní budovy i byt učitele byly vyslyšeny v roce 1855 po zvolení nového starosty a obecního zastupitelstva. Toho roku se učitelova manželka propadla z půdy ztrouchnivělým stropem přímo do učebny a tato událost ještě vše urychlila. Byla opravena střecha, položeny nové stropy, vyměněna všechna okna a dveře. Nové byl zbudován menší sklep k uskladňování potravin a kůlny na dřevo. Spory o udržování školy a vyplácení mzdy učitelům se vlekly dlouhá léta. Lze to dobře sledovat na soudních žalobách, které podávala hned jedna, hned druhá strana. Spor vyvrcholil v osmdesátých letech 19. století, kdy se dlouze jednalo mezi klobouckým velkostatkem a školskými úřady o financování oprav a dodávání palivového dříví. Soudní při nakonec vyhrál velkostatek, který byl od těchto povinností definitivně osvobozen.

Stará škola byla jednotřídní a ve druhé polovině 19. století již naprosto nevyhovující. V roce 1858 do ní chodilo 148 žáků a i při velmi špatné docházce, což tehdy bylo pravidlem, bylo nutné vyučovat polovinu dětí dopoledne a druhou

polovinu odpoledne. Učebna měla vpředu stůl a židli pro vyučujícího, dvě řady lavic a uprostřed úzkou uličku. V každé lavici sedělo pět dětí, na levé straně děvčata a na pravé chlapci. Tento zasedací pořádek byl převzat z kostela, kde také seděli muži vpravo a ženy vlevo a přísně se dodržoval. Ti žáci, na které nezbylo místo v lavicích, seděli na zemi u zadní zdi. Do třídy se vcházelo z malé předsínky, ve které byly schody na půdu a pod schody byl vchod do učitelova bytu, který sestával z jedné místnosti a jedné komory.

Hlavní vyučovací předměty byly psaní, čtení a počty. Tedy tři předměty, podle kterých se těmto základním školám říkalo triviální. Samozřejmě se také vyučovalo náboženství a zpěv, později i ruční práce. Úroveň výuky byla ale nízká, neboť učitelé, kteří se nemohli spolehnout na pravidelné vyplácení mzdy, se věnovali více hospodaření na pronajatých polích, než práci s dětmi. Nápravu chtěl zřídit nový učitel Dobrovolný, který v roce 1849 v Borkovanech vystřídal svého předchůdce Josefa Kuželu. Dobrovolnému záleželo na rozkvětu školy a rozšiřování vzdělanosti mezi lidem. Dbal na pořádek a přesnost, což je patrné z jeho zápisů ve školních výkazech. K práci na poli však přistupoval jen s velkou nechtí a velice zřídka. Hlavní zdroj příjmů chtěl mít totiž jen z učitelského platu, na jehož vymáhání vynakládal po celou dobu působení v Borkovanech mnoho energie. Byl také v naší obci průkopníkem pěstování ovocného stromoví a například roubování bylo v té době na borkovanské škole i součástí výuky. Spolu se žáky založil sad a ovocnou školku o výměře asi 20 arů na obecním pozemku a v užívání školy byl až do roku 1901. Toho roku jej obec škole odebrala a pronajala jinému zájemci. V šedesátých letech minulého století byla učitelem Dobrovolným a jeho žáky vysázena třešňová alej kolem cesty nad obcí. V padesátých letech prosazovaly rakouské úřady chov bource morušového v naději, že hedvábnictví pomůže vylepšit špatný finanční stav monarchie. Projekt se neujal, přínos státní pokladně byl zanedbatelný a nakonec se na celou záležitost zapomnělo tak rychle, jak se objevila. Na borkovanské škole se také s chovem bource začalo. Na školním pozemku byly vysazeny moruše a housenky bource byly chovány ve velkých krabicích ve školní budově. Děti chodily trhat listy, nosily je do školy a pomáhaly housenkám ošetřovat. Zůstalo však jen u pokusu. Hedvábnictví se neujalo nikde v Rakousku a bylo brzy zapomenuto. Stromy moruší, do té doby v Borkovanech i okolí neznámé, zde však zůstaly. Zdejší lidé si oblíbili jejich šťavnaté, nasládlé plody a „malterně“, jak si jejich název zkomolili, sami vysazovali.

Učební pomůcky v té době nebyly prakticky žádné. Vpředu na zdi byla přibitá násobilka, abeceda, slova ve kterých se píše i - y a k hodinám přírodopisu sloužily po stranách rozvěšené obrázky jedlých a jedovatých hub. To bylo vše.

Roku 1883 dostala obec půjčku 10 800 zlatých na stavbu nové školy. Vykoupila pro tento účel dům č. 49 od čtvrtlánika Sedláčka a zahájila stavbu nové dvoutrídni budovy. Nebyla to velká stavba, ale přesto obec půjčku splácela s velkými obtížemi plných 24 let až do roku 1907. Protože v dnešní době si lze těžko představit, o jak velkou částku se jednalo, tak pro příklad uvádím, že v té době byla cena menšího domku bez polí 700 - 1000 zlatých. Dne 11. února 1884 byla nová škola zkolaudována, 17. února borkovanským panem

farářem Antonínem Vogtem vysvěcena a v úterý 19. února v ní zahájil učitel Karel Skalický vyučování. Toho dne se za přítomnosti obecního představenstva a všech žáků rozloučil se starou školní budovou a průvodem, v jehož čele sám kráčet a nesl školní prapor, odvedl děti do nové školy.

V této škole měl v jedné třídě přednášku slavný český cestovatel po jižní Africe dr. Emil Holub. Bylo to 30. prosince 1900 a přednáška byla borkovanskými občany velmi hojně navštívena. Za vstupné 25 krejcarů se návštěvníci dozvěděli mnoho z jeho cest po černém kontinentu. Ještě dlouhá léta, až do druhé světové války, připomínalo tuto akci několik čtyřlitrových sklenic s preparovanými raky, rybami, žábami a jinými živočichy, které zde dr. Holub zanechal a které byly vystaveny v zasklené vitrině spíše jako rarita než jako názorná učební pomůcka.

Brzy po postavení nové školy se však ukázalo, že ani tato nebude svojí kapacitou vyhovovat. V roce 1889 bylo v Borkovanech již 211 žáků, to znamená 105 dětí na jednu třídu! Začátkem 20. století byly poměry ve škole natolik neúnosné, že bylo nutné opět stavět. Budova stará ani ne 30 let byla zbořena a roku 1909 zahájena stavba nové školy na tomto místě, kde stojí dodnes. Tato nová stavba byla oproti staré, zbourané škole posunuta průčelím asi 2 až 3 metry dále od silnice a rozšířena do stran. V této mnohem prostornější budově byly tři třídy, kabinety a byt učitele, který měl dvě místnosti a kuchyň. Za školou ve dvoře byly ještě po bývalém majiteli Sedláčkovi nevyužitě hospodářské budovy jako stodola, chlévy a kůlny, po jejichž zbourání vznikl prostor pro školní zahradu, v dřívějších letech intenzivně obdělávanou.

Další historie této dosud poslední borkovanské školy je již záležitostí nedávno minulou a je dosud v paměti zdejších občanů. Přejme jí, i učitelům zde působícím, žákům, rodičům i obecnímu zastupitelstvu dobrou vůli a vstřícnost při řešení problémů, které přináší provoz školy a pedagogická práce.

Oldřich Ondrůj

Prameny :

K.J. Bukovanský : Kloboucký okres, Vlastivěda moravská.

E. Havelka : Život konkordátního učitele.

Dobové zápisy a poznámky.

Odvoz popelnic

Připomínáme, že pro letošní rok je možno si zakoupit dva druhy nálepek pro odvoz popelnic. Jde o nálepku na pravidelný celoroční odvoz a dále nálepky na jednorázový odvoz popelnic. Tato nálepka stojí 25,- Kč a před vyvezením se nalepí na popelnici. Dopravce po odvozu popelnic nálepku znehodnotí a pro další vyvezení musí být nalepena nálepka nová. Toto je forma, kterou mohou využívat i sezónní obyvatelé obce.

Policie České republiky

Od 1. května 1997 začalo konečně fungovat Obvodní oddělení Policie České republiky v Kloboukách u Brna. Na tomto oddělení by měl být nepřetržitý provoz. Píši záměrně „by měl být“, protože teprve praxe ukáže, jak znovuotevřené oddělení bude fungovat a jakou pozici a úctu si většinou mladí příslušníci policie získají ve vztahu k občanům.

Borkovanské kulturní léto

Málokdo asi ví, že se v naší obci letos uskuteční již druhý ročník kulturního léta. V loňském roce se v rámci této akce pořádané ve dvoře sokołovny uskutečnily dva folkové koncerty, na nichž vystoupili Wabi Daněk, Zdeněk Vrešťál, Lenka Slabá, skupina Louisiana a Jasmina. Oba koncerty měly slušnou úroveň a na borkovanské poměry bylo pořádání těchto akcí vsutku nebývalou událostí. Bohužel ani přes reklamu, která koncertům předcházela, se jich nezúčastnil takový počet posluchačů, jaký bychom si přáli. Největším zklamáním pak pro nás bylo, že koncerty v obou případech navštívil jen velmi malý počet domácích. Především tato skutečnost nás od pořádání dalšího ročníku odrazovala.

Uplynul skoro rok a náš pohled na celou věc se přeci jen

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

Dopravní obslužnost je problém, u kterého je snaha přeměrovat ho z příslušného ministerstva na samosprávu (obce). Dopravní podniky byly zprivatizovány, tedy jsou z nich samostatné podnikatelské subjekty. Platný zákon však nařizuje zajištění tzv. základní dopravní obslužnosti. Odpovědnost má zákonem určenu příslušný referát Okresního úřadu. Vláda a parlament vyčlení k tomuto ze státního rozpočtu finanční prostředky, které jsou naprosto nedostatečné, a dále reguluje ceny jízdného a ovlivňuje vstupní náklady. Dopravci proto požadují doplacení ztrát na jednotlivých linkách a spojích po obcích.

Státní finanční prostředky jsou dopravcům poskytovány prostřednictvím Okresních úřadů. Pro okres Břeclav na rok 1997 to činí 5,9 mil. Kč ze státního rozpočtu. Okresní shromáždění rozhodlo poskytnout na dopravní obslužnost z územní vyrovnávací dotace okresu Břeclav dalších 7,2 mil. Kč. Toto jsou finanční prostředky, které by se jinak rozdělily jednotlivým obcím. Celkem je tedy na dopravní obslužnost určeno 13 mil. Kč.

Nesmí se na mne nikdo zlobit, ale zastávám názor,

Škola v přírodě - Chrastice

Na sklonku zimy odjela celá naše škola a školka na týdenní pobyt v Jeseníkách. Pořádat školu v přírodě pro děti z oblastí která není zatížena průmyslovými exhaláty se může zdát někomu jako naprostý luxus, ale celá tato akce není samozřejmě zaměřena pouze na ozdravný pobyt dětí na horách, ale má nenahraditelný význam při budování soudržného dětského kolektivu, který se zde stmeluje za podmínek, jež školní třída neumožňuje. S tímto vědomím byla také tato akce finančně podpořena z obecních prostředků.

Dle sdělení učitelek, ale především dětí, dopadl pobyt v horách neobyčejně dobře. Myslím, že je na místě poděkování všem, kteří se na organizaci a zdárném průběhu školy v přírodě podílely a převážně nad rámec svých pracovních povinností zprostředkovaly dětem zážitky, na něž budou jistě dlouho v dobrém vzpomínat.

Sobota: Z Borkovan jsme odjeli asi v 8 hodin. Do Chrastic jsme přijeli před polednem. Dostali jsme teplou polévku a snědli jsme zásoby z domu. Po chvíli jsme vybalovali a následovalo první bobování.

Neděle: Dopoledne jsme šli k Chrastickému potoku a lovili

změnil. Poslední kapkou, která rozhodla o uspořádání dalšího ročníku bylo přidělení dotace od Okresního úřadu určené na uspořádání kulturního léta. Letošní ročník začne dne 21. června folkovým maratonem, na němž vystoupí v jednom večeru pět kapel, LOUISIANA z Hustopeč, ÚLETY z Velkých Pavlovic, JASMINA z Břeclavi, F. T. PRIM z Brna, ŽELVÍ NERVY z Dolních Bojanovic, BLÍŽENCI ze Senice, MARLENS z Borkovan. Kocert bude trvat od 18⁰⁰ zhruba do 24⁰⁰. Jak bude celé kulturní léto pokračovat, je zatím nejisté, ale nechtěli bychom zůstat pouze u této první akce. Závěrem bych chtěl pozvat všechny příznivce folkové a country muziky k návštěvě zmíněného koncertu. Přijďte a podpořte svojí účastí slibně se rozvíjející tradici.

Radek Valenta

že pokud dopravci dostanou finanční prostředky (i když dle názoru dopravců nedostatečné) ze státního rozpočtu a dále byla tato částka navýšena z rozpočtu okresu Břeclav, není jediný důvod doplácet dopravní obslužnost z vlastních prostředků obce. Tento názor zastává velká část starostů nejen v rámci okresu, ale i v rámci celé republiky.

V úvodu jsem uvedl, že privatizací dopravních podniků byla osobní doprava zařazena do podnikání jako jakýkoliv jiný obor podnikání. Jak se tedy zachovají další podnikatelé v jiných oborech podnikání, když obce budou na dopravu těmto podnikatelům doplácet jejich údajné ztráty? Ztráty dokáže „papírově prokázat“ každý podnikatel.

Zajištění dopravní obslužnosti je problém Ministerstva dopravy a jestliže se obce nechají obalamutit a údajné ztráty zaplatí, ministerstvo bude spokojené, protože jejich problém vyřeší někdo jiný. Celé toto řešení dopravní obslužnosti mi připomíná léčení bolesti, kdy lékař může léčit bolest dvěma způsoby. Jeden způsob je, že aplikuje léky, které pouze zmírní bolest, a ten druhý a daleko vhodnější způsob je, že se odstraní příčina bolesti. Myslím si, že ministerstvo by chtělo dopravní obslužnost léčit prvním způsobem.

Karel Urban

hezké kamínky. Odpoledne jsme šli na stráň bobovat. Byli jsme unaveni. Večer jsme hráli Kolotoč a Risk.

Pondělí: Ráno jsme se probudili a šli jsme do školy. Ve škole jsme psali dopis rodičům. Napsali jsme domácí úkoly a šli jsme na procházku a bobovat. Nejlepší zážitek byl ve sklepě, protože jsme se tam sprchovali.

Úterý: Dopoledne jsme se učili, se školou jsme šli do statku podívat se na býčky a jalovičky. Odpoledne jsme šli na vycházku a dělali jsme o ní test. Večer byla módní přehlídka.

Středa: Po snídani začalo vyučování a tento den jsme nedostali domácí úlohu. Po poledním klidu jsme šli bobovat a sáňkovat. K večeri se opékali u táboráku buřty. Večer jsme besedovali se členem Horské služby. Před večerkou byly na řadě sprchy.

Čtvrtek: Dopoledne jsme dokončovali mozajku, hráli jsme hry. Po obědě jsme jeli na prohlídku pstruhových líhní. Pak jsme jeli na plavání. Večer byl kolotoč a risk.

Pátek: Dopoledne jsme jeli na chatu Paprsek. Nahore velice foukalo. Poslední výlet byl do Starého Města pod Sněžníkem. Poslední večer jsme slavili diskotékou.

Sobota: NASHLEDANOU, CHRASTICE! BYLO TO KRÁSNÉ.

Společenská kronika - Jubilanti v roce 1997 (1.1.1997 - 30.4.1997)

Věk 60 roků

Kynclová Helena	narozena 15.března 1937	Borkovany 343
Popelka Václav	narozen 13.února 1937	Borkovany 57

Věk 65 roků

Hornák František	narozen 19.dubna 1932	Borkovany 301
Jakubcová Františka	narozena 8.ledna 1932	Borkovany 326
Matulová Ludmila	narozena 27.dubna 1932	Borkovany 89
Mrázek Jiří	narozen 13.dubna 1932	Borkovany 349
Nádeníčková Františka	narozena 14.února 1932	Borkovany 119
Navrátil František	narozen 19.dubna 1932	Borkovany 307
Váňa Jiří	narozen 24.dubna 1932	Borkovany 323

Věk 70 roků

Hájek František	narozen 6.dubna 1927	Borkovany 339
Nádeníček Josef	narozen 26.ledna 1927	Borkovany 47
Nádeníčková Kamila	narozena 6.ledna 1927	Borkovany 317
Suchánková Jenověfa	narozena 1.ledna 1927	Borkovany 244
Urbanová Marie	narozena 13.března 1927	Borkovany 61

Věk 75 roků

Novotná Květoslava	narozena 4.března 1922	Borkovany 95
Sekáninová Josefa	narozena 1.ledna 1922	Borkovany 227
Zajíček Josef	narozen 20.ledna 1922	Borkovany 81

Věk 80 roků

Nádeníček František	narozen 5.dubna 1917	Borkovany 90
---------------------	----------------------	--------------

Věk 82 roků

Chromá Jenověfa	narozena 5.dubna 1915	Borkovany 341
Nevřivá Anežka	narozena 23.února 1915	Borkovany 306

Věk 83 roků

Hrabec Antonín	narozen 22.dubna 1914	Borkovany 238
----------------	-----------------------	---------------

Věk 84 roků

Melicharová Marie	narozena 27.února 1913	Borkovany 63
-------------------	------------------------	--------------

Věk 86 roků

Gargošová Augusta	narozena 16.ledna 1911	Borkovany 55
Oprchalová Františka	narozena 13.dubna 1911	Borkovany 181
Žáková Anděla	narozena 16.ledna 1911	Borkovany 14

Věk 87 roků

Gazda Josef	narozen 29.března 1910	Borkovany 71
-------------	------------------------	--------------

Věk 89 roků

Nádeníčková Růžena	narozena 10.dubna 1908	Borkovany 266
--------------------	------------------------	---------------

Věk 90 roků

Navrátilová Anna	narozena 7.dubna 1907	Borkovany 327
------------------	-----------------------	---------------

Věk 96 roků

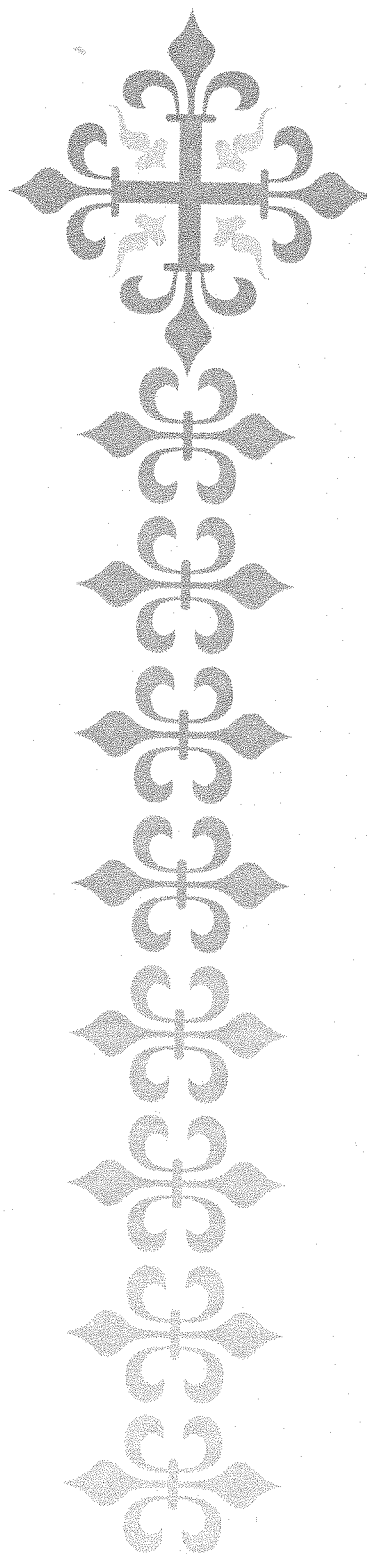
Hamanová Karolína	narozena 3.ledna 1901	Borkovany 194
-------------------	-----------------------	---------------

Narodili se :

4.3.1997	Katřin Reichenbergerová	Borkovany 4
11.4.1997	Marek Zbořil	Borkovany 67

Navždy nás opustili

dne 10.1.1997	Anna Kočárková ve věku 71 roků	Borkovany 2
dne 29.1.1997	Eliška Králová ve věku 73 roků	Borkovany 225
dne 12.3.1997	Josef Řezník ve věku 67 roků	Borkovany 100
dne 25.3.1997	František Chramosta ve věku 79 roků	Borkovany 144
dne 29.4.1997	Veronika Dršková ve věku 63 roků	Borkovany 220
dne 2.5.1997	Josef Nádeníček ve věku 42 roků	Borkovany 137
dne 5.5.1997	Jaroslav Mauler ve věku 67 roků	Borkovany 52

Borkovanský větrák

Před 65 lety zmizela zdaleka viditelná borkovanská dominanta, starý dřevěný větrák. Necelých 100 roků vítr severák, polák či ze které strany foukal, poháněl lopaty tohoto mlýna. Když vítr ustal, odpočíval, když foukal, mlel i v noci. Vodní mlýny na tom byly lépe, ale kde vzít v Borkovanech tolik vody, aby mohla pohánět mlýn. Ty potůčky ze Štočka a ze Zahumen stačily tak akorát doplňovat halťyř pod dědinou, aby jej nevyopil z celé obce se tam pasoucí dobytek. Obilí jako hlavní zdroj obživy a krmiva pro domácí zvířata, nutil obyvatele jezdit mlet a šrotovat do okolních i vzdálenějších míst. Nejbliž byl těšanský Hastrmánek a dále mlýnky v Hostěrádkách a Bohumilicích. Ale malý potok, malý mlýnek, a tak mletí tam trvalo dlouho a někdy také vody nestačilo. Jezdilo se až do Židlochovic, Rajhradu a dalších vzdálených míst. Větrák byl skoro v každé dědině, ale jeho kapacita stačila tak akorát pro místní obyvatele. Staré mlynářské povolání bylo velmi rozšířené a potřebné, majitelé mlýnů patřili mezi zámožnou a váženou skupinu obyvatel. Ovšem to se týkalo pánů otců ve mlýnech, kde zaměstnávali několik pracovníků, a ne mlynářů na větvicích či klepáčích někde na potůčku. Ti byli rádi, když uživilí rodinu. A přece se i v Borkovanech našel podnikavec, který se odhodlal postavit zde větrák. Jmenoval se František Pivoda z č. 80 a nebyl v té době již nejmladší, měl na krku pět křížků a třetí ženu. Že se vyznal dobře v ekonomice, můžeme usuzovat z toho, že všechny ženy si bral jako vdovy. Ta první, Marie Langrová, byla o pět roků starší než on (poprvé se vdávala v 15 letech), druhá byla Anna Šebestová a třetí Marie po Jiříku Pivodovi (rod Pivodů byl v té době v obci dosti rozvětven, bylo zde více než 10 rodin). Kolik se kterou vyženil jsem nezjišťoval, ale jistě si vše dobře spočítal.

Pustit se do stavby větráku v době roboty nebylo tak jednoduché. V první řadě muselo být svolení vrchnosti, dále musel být vyučen mlynářem, mít pozemek pro stavbu a potřebné finance. Mlynářem byl, to potvrdil kloboucký majitel větráku Bezděk, když uvádí dlužnou částku 200 zlatých pro děti Františka Pivody, mlynáře borkovanského. Buď je měl od Pivody vypůjčené, a nebo mu je dlužil za práci, v Kloboukách byly v té době větráky čtyři. Místo si vybral celkem vhodné i když to nebylo na nejvyšším kopci, ale bylo snadno dostupné, obilí se mohlo přivést na trakaři. Jelikož vybrané místo, užívané jako pastvisko, bylo obecní, byla uzavřena dohoda a sepsána smlouva jejíž doslovné znění pro informaci uvádím.

Pachtovní kontrakt.

Dnes níže psaného dne roku stala se mezi Franz Pivodou strany jedné-pak obcí borkovanskou strany druhé, následující pachtovní smlouva a sice :

Za 1 vé : Propachtovala obec borkovanská na jejím obecním pastvisku nad farní zahradou řečeném a sice ten kopec vynášejíc 15 kvadrátních sáhů (47m²) jemu Franz Pivodovi k vystavení povětrného mlejna, naproti tomu že on Franz Pivoda se v svojím a svojích erbů jméně zavazuje za ten plac obci borkovanské každoročně 4 fl (Mor. zlaté) a neb čtvrtletně jeden zlatý stříbra do obecní kase platiti.

Za 2 hé : Franz Pivoda se k takovému pachtu nejen příznává, nýbrž se taky zavazuje tak dlouho jak by se jemu tento větrný mlejn od strany Slavného-Vrchního ouřadu, na tom od obci jemu propachtovaném placu na kopci nad farní zahradou vystaviti dovolil, 4 fl stříbra ročně a neb čtvrtletně 1 fl stříbra do obecní kase, zevrubně platiti.

Za 3 tí : Se taky ustanovuje že on Franz Pivoda zavázán býti má jak v nedělní sváteční tak též i všední dni v čas služeb Božích s tím mlejnem státi a mletí, kterýžto závazek i na jeho nastupitele se vztahovati má, pak

Za 4 té : Co se toho platu dotýče tak se ustanovuje že kdyby se stalo, že by buď on Franz Pivoda tento větrný mlejn prodal a nebo někdo z jeho nastupitelů prodati měl, tak tehdy zas plac takový nazpátek obci případně a takový plat od 4 fl stříbra též pomínouti má pak ale za

5 té : Obec sobě to právo zadržuje, že kdyby on Franz Pivoda tento větrný mlejn někomu cizímu, to jest cizozemskému odprodati chtěl tak tehdy ten plat od 4 fl stříbra pomínouti má a jinší to jest větší plat a neb více se ustanoviti mu, též taky on Franz Pivoda zavázán býti má, všechny jakékoliv jméno mající že na knížecí, vrchnostenské, obecní daně a povinnosti na tento větrný mlejn padnouti mohouce, zevrubně platiti a vybejvati. K potvrzení toho jest obojích stran a těch k tomu dožádaných svědků vlastoruční jmen podpisy, tak se stalo

v Borkovanech dne 10. listopadu 1841

Franz Pivoda pachtýř, Martin Turek pudmistr, Lukáš Čejka svědek, Jakub Kratochvíl rychtář, Franz Šebesta, Jakub Škrob, Gork Nádeniček, Tomáš Nádeniček ouřední, Franz Ondrůj, Martin Bedřich sousedí, Josef Kžela svědek.

Větrák byl tedy postaven na pronajatém pozemku za velmi nízký poplatek. Z neznámých důvodů však jej Pivoda prodává již 24.2.1846 místnímu občanu Jeremiáši Strachoňovi. Ten však brzy větrák opouští a umírá v Uhrách (na Slovensku). Jeho žena Kateřina umírá v roce 1852 v Kloboukách, již jako vdova. Následující držitelé či nájemci se často střídali. Jako další je uváděn Jan Hönig a po jeho smrti Fridrich Göbel, který se v roce 1858 oženil s Marií vdovou po Hönigovi. Již v roce 1861 je uváděn Jan Strejček z č.p. 177, v roce 1870 Martin Hejla z Pavlovic a v roce 1881 Karel Bahner, rodák z Heršpic. Toto časté střídání na větráku jen potvrzuje, že to nebylo nijak výhodné zaměstnání a když dotyčný zjistil, že tam nezbohatne, rychle se stěhoval dál. Kolik se jich tam za těch 90 roků vystřídalo, těžko říct, ale jistě to byla pěkná řádka. Mezi posledními majiteli se zase objevuje borkovanský občan. Tentokrát to nebyl mlynář ale zedník, pan Ludvík Novotný. Co jej přimělo koncem dvacátých let našeho století koupit větrák, těžko pochopíme zvláště když v té době vyměnil svůj domek (proti Posp. hospodě) za chaloupku p. T. Dobrovolného v kozí ulici. Asi se chtěl na své spoluobčany dívat poněkud z vrchu. Kdo byl posledním majitelem když se větrák počátkem třicátých let rozebíral, to jsem již nezjistil ani u dalších pamětníků. Pokud to někdo ze čtenářů ví, ať nám údaje doplní, potěšila by i fotka větráku.

Jarka Nádeniček